

Pasningsvejledning for chinchilla

1. Dyreart

Chinchilla (*Chinchilla lanigera*)

2. Fuldvoksen størrelse

20-35 cm (uden hale). I naturen typisk 400-800 g, men fremavlede chinchillaer kan veje op til 1 kg.

3. Forventet levealder

Chinchillaer i naturen bliver formentlig omkring 10 år, men i fangenskab ses de at blive op til 20 år.

4. Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur

Et anlæg til to individer skal være minimum H150 x D100 x B120 cm med masser af klatre- og springmuligheder, fx grene og klippeformationer, samt flere mørke skjulesteder, en sovekasse til hvert individ og hø til at putte sig i. Der skal altid være friske grene fra usprøjtede træer (æble, pære, birk og pil; undgå nåle- og citrus træer) og evt. en gnavesten, som tænderne kan slides på. Undgå træ, røg og direkte, konstant sollys.

Bunden skal være fast (ikke trådned) og nem at rengøre (ikke træ). Bundlaget skal bestå af fx spåner (aldrig savsmuld) eller et ikke-støvende, sugende naturprodukt.

5. Særlige pasningsbehov, herunder særlige krav til temperaturforhold

Chinchillaer er nataktive og skal have ro om dagen. Undlad desuden at tænde lys om natten. De tåler dårligt høj varme og fugt og bør kun tages udenfor i tørt og ikke for varmt vejr. Temperaturen må ikke overstige 25 °C. Chinchillaer renser deres pels ved at sandbade, og derfor skal der mindst ½ time dagligt være 2-4 cm rent, fint chinchillasand til rådighed i et fast kar minimum 20 cm bred og 10 cm højt. Bunden i buret rengøres dagligt. Frisk vand gives dagligt i en gnavesikret beholder, og vand- og foderbeholder rengøres grundigt mindst én gang ugentligt. Bundlaget skiftes efter behov.

6. Stimulering og behov for motion

Chinchillaer er nysgerrige dyr og har brug for at kunne gnave. De kan blive tamme, hvis man roligt og jævnlige fra starten vænner dem til hånden. Dyret løftes (aldrig når den sover) ved at tage let og nænsomt fast omkring haleroden samtidig med den anden hånd støtte under kroppen. Føler de sig truet, kan de finde på at bide eller strinte i forsvar.

Chinchillaer har et stort behov for motion. Store volierer med masser af klatremuligheder giver chinchillaer tilstrækkelige muligheder for motion. Tamme chinchillaer kan lukkes ud af buret for at motionere under opsyn. Bemærk, at chinchillaer her typisk vil efterlade ekskrementer spredt rundt.

7. Fodring

Chinchillaer tåler dårligt meget grønt, væskeholdig, proteinrig og fedtholdig føde. Grundfoder skal være chinchillapiller, og der skal altid være adgang til frisk og støvfrit hø. Vasket, aftørret grønt kan gives som supplement i små mængder, fx gulerod, mælkebøtteblade og vejbred. Frisk grønt/frugt med højt vandindhold kan forårsage fordøjelsesproblemer, der kan være dødelige for chinchillaer. Rosiner, nødder, tørrede majs og ærter kan gives som godbidder, men max 1-2 stykker om dagen. Chinchillaer holder fordøjelsen i orden ved at spise deres friske afføring direkte fra endetarmen. Når føden har passeret systemet anden gang, er det færdige produkt hårde, aflange piller, som den ikke spiser igen. Drægtige og diegivende hunner bør gives et kalktilskud. Selvom chinchillaer primært opfylder deres lave væskebehov gennem føden, skal der altid være frisk drikkevand tilgængeligt.

8. Sociale behov

Chinchillaer lever i naturen i store grupper, hvor de er i daglig kontakt med artsfæller. De skal derfor holdes mindst to sammen, men gerne i større, harmoniske grupper, så de kan udvise naturlig social adfærd. Fremmede individer og kønsmodne hanner (især når hunner er i nærheden) kan være aggressive mod hinanden, og hunner i brunst kan være aggressive mod hanner. Det anbefales derfor at holde par af hunner og/eller kastrede hanner, der er opvokset sammen. Kun i

store anlæg med masser af skjul vil man kunne holde flere individer sammen. Chinchillaer kan smittes med parasitter fra fugle og bør derfor ikke holdes med/tæt på disse.

9. Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation

Chinchillaer kan yngle året rundt. Brunsten varer 3-5 dage hver 4. uge, også lige efter en fødsel. Ved etablering af par, bør hannen være ældst (giver typisk færre problemer), men hunnen størst, da der ellers kan opstå fødselskomplikationer. De bør desuden sættes sammen på hannens område. Drægtighedsperioden er ca. 111 dage, og kuld størrelsen er 1-6 individer. Ungerne fødes med pels, åbne øjne og en vægt på ca. 45-60 g. De kan kort efter fødslen gå og klatre rundt, men dier i 6-8 uger. Ungerne bliver kønsmodne som 4-8 mdr. gamle, men hunner bør tidligst yngle som 10 mdr. gamle og kun med et kuld pr. år. Ungerne bør være ca. 3 mdr., før de fjernes fra moderen.

10. Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel

Chinchillaens tænder gror hele livet og skal slides naturligt. Forvoksede tænder kan forhindre fødeindtag og give smerter, og de skal behandles hos dyrlægen. Bliver chinchillaen våd, skal den hurtigt tørres, til pelsen er helt tør. Pludselige foderskift skal undgås, da bakteriefloraen i fordøjelsessystemet er meget sårbar. For meget sødt fx rosiner kan forårsage diarré. Ved opsvulmet mave og unormal afføring, søg straks dyrlæge. Pelsbideri kan være tegn på stress, evt. grundet i manglende stimuli og aktiviteter eller dårlige fysiske omgivelser (manglende ro, temperaturudsving, støj og træk).

Chinchilla - *Chinchilla lanigera*. Chinchillaer findes i flere farvevarianter; her i den naturlige grålige farve. Foto: Dyrenes Beskyttelse

Slutblok

Denne pasningsvejledning er udfærdiget på baggrund af oplysninger fra Dyrenes Beskyttelse (www.dyrenesbeskyttelse.dk).

Pasningsvejledningen indeholder generel information om pasning af en dyreart/dyregruppe. Yderligere oplysninger kan findes på biblioteket eller på ovennævnte og andre hjemmesider.

Pasningsvejledningens faglige indhold er godkendt af Rådet vedrørende hold af særlige dyr den 22.2.2013 i henhold til bekendtgørelse om erhvervmæssig handel med dyr.